

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

29. An sponsalia dissoluantur per solum ingressum Religionis, vel sit expectanda professio? Et an sit licitum Religionem ingredi post sponsalia, etiam iuramento confirmata? Ex p. 3. tr. 4. res. 206. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

contrahit, non peccat contra votum, & manifestum est: quia votum Religionis, seu castitatis, solum obligat ad non contrahendum cum animo consummandi; aliam nunquam esset licitum absque obtemperata prius dispensatione eo animo contrahere, quod falsum est, ut constat in eo, qui voto ligatus Religionis aliter non potest votum suum implere, nisi prius matrimonium in eundo, ut si perclusus detineatur, & timeat amittere vitam. Secundò, quia aliàs, si sententia horum Authorum esset vera, sequeretur, quòd qui eo animo contraxit, teneretur postea non ingredi Religionem. Tertio, quia nulla iniuria ex matrimonio sic contracto inferretur alteri coniugi, nec Sacramento: ergo, &c. Probatur antecedens pro utraque parte: nam, qui matrimonium contraxit, potest absque iniuria alterius ad Religionem transire: nam ex sententia omnium Doctorum, & est expressum in Iure, coniugatis conceditur bimestre, intra quod possunt ad Religionem transire, relicto statu matrimoniali: cum enim Religiosus status excellentior sit statu matrimoniali, in ipso contractu matrimonij, aut sponsalium, clauditur conditio hæc, nisi alter sponsus velit ad Religionem migrare; & eadem exceptio subintelligitur in iuramento, cum nemo præsumatur contra id, quod est consilium euangelicum, iurare velle: ergo voto Religionis adstrictus sic matrimonium contrahendo, nullam iniuriam inferret alteri coniugi: imò si aliqua esset, illa sequeretur per accidens, cum vouens utatur iure suo. Quod etiam nec irrogetur iniuria Sacramento, ostendit: quia copula, seu matrimonij consummatio, non spectat ad substantiam eius: ergo bene potest stare verum Sacramentum matrimonij absque eius consummatione: & idem utramque sententiam satis probabilem existimo. Sed stando in affirmatiua, inferretur contra Sanchez lib. 1. disp. 43. numero 11. & Gutierrez cap. 225. num. 3. licitum esse ei, qui sponsalia iuravit, etiam nullo voto adstrictus, matrimonium contrahere cum animo ingrediendi Religionem ante eius consummationem: quia ex tali modo contrahendi matrimonium, nulla per se sequitur iniuria alicui, & aliàs ipse contrahens utitur iure suo: imò si quæ iniuria alteri contrahenti sequatur, illa est per accidens, cum alter coniux possit, & teneatur præuidere, non obstante matrimonio inito, licitum esse alteri coniugi ad Religionem transire gratia melioris frugis, & meliorandi vitam, & statum: quod quidem etiam ipsi concessum est.

3. Sed, quid dicendum, si iuramento sponsalia firmata sint? Potestne iurans, sponsa deserta, Religionem ingredi? Negat Rebellius lib. 4. quest. 8. sect. 6. concl. 2. Sed mihi magis placet opinio Pontij lib. 12. cap. 10. num. 9. & aliorum, asserentium posse: quia iuramentum sequitur naturam actus, cui adheret, cap. *Quemadmodum*, de iurciurando. leg. *fin. Cod. de non numerat. pecun.* At natura promissionis matrimonij, cui iuramentum adheret, imbibit conditionem, nisi promittens velit Religionem ingredi; quæ conditio cum non insit sponsalibus ex iure positivo, sed ex naturali, aut diuino privilegio; nequit ab Ecclesia ab sponsalibus iuratis excludi: siquidem sponsalia iurata exequi non est ita perfectum, ac est Religionis status: aliàs ex matrimonio rato iurato non esset licitus transitus ad Religionem, quod non est dicendum. Certum est tamen apud me, quòd si votum Religionis emisisti ante sponsalia, & fœminam deslorasti sub fide data de matrimonio; teneris illam ducere, omisso voto. Ita contra Nauarrum, Rodriguez, & alios tenet Layman lib. 5. tract. 10. part. 1. cap. 1. num. 4. Coninch disp. 23. dub. 3. concl. 6. & alij non ob promissionem præcisè, sed ob traditionem

sui corporis tibi bona fide factam sub conditione, & pacto matrimonij futuri, & sub illius spe: æquas namque naturalis non patitur, ut cum tanto damno proximi in Deum liberalis exitas.

4. Et tandem quarant etiam hic obiter, an sponsum, qui post sponsalia votum emisit castitatis, committat aliquam culpam? Circa quam difficultatem Sanchez lib. 1. de matrim. disp. 46. num. 10. Lyman tract. 10. de spons. num. 6. affirmant, huiusmodi votum non liberat post sponsalia vouendo castitatem ab aliqua culpa; & idem dicunt, sponsum post sponsalia votum castitatis emittendo, peccare mortaliter, nisi vouendo intendat transire ad Religionem: & idem fatentur, huiusmodi votum non esse licitum. Ceterum omnino affirmandum est, cum Soto in 4. dist. 27. q. 2. art. 3. Covarruvia in Epistol. de sponsal. cap. 3. huiusmodi votum esse licitum, proinde sponsam sic vouendo aliquam committit culpam. Ratio est: quia huiusmodi votum est, & meliorem bono: ergo est licitum, nec proinde vouendo peccat. Nec obstat dicere, quòd sponsus sequitur vouere in præiudicium alterius sponsi, & quod votum Religionis: ergo, cum votum castitatis sponsalibus superueniens præiudicet alteri sponsi, sequitur, & absque peccato fieri. Respondetur tamen, quòd in sponsalibus subintelligitur exceptio, ut est, *quodammodo vitam transire*: & idem liberè est utriusque coniugis votum simplex castitatis facere, aut aliter Ordines: quare sponsus illud votum emittens, nec alteri sponso damnum inferret, nec illicitè faceret, ut iure suo, atque aded nullo modo vouendo peccat.

RESOL. XXIX.

An sponsalia dissoluantur per solum ingressum Religionis, vel sit expectanda confessio?

Et an sit licitum Religionem ingredi post sponsalia, etiam iuramento confirmata? Ex part. 1. q. 4. Ref. 206. alias 207.

§. 1. Prima opinio asserit, non dissolui nisi per professionem. Sic Covarruvia part. 1. de matrim. c. 5. n. 15. Nauar. in manuali, c. 22. n. 26. & alij, quia re vera non est textus, unde colligatur ante professionem dissolui, & aliàs ex natura rei non videtur dissolui, cum possit maritus egredi, & implere sponsalia.

2. Secunda opinio distinguit, scilicet quoad eum, qui in seculo remanet, sponsalia dissolui, non verò quoad illum qui Religionem ingreditur, quia si ille alter velit cum eo egrediente contrahere, teneatur. Ita Gabriel in 4. dist. 27. quest. 2. art. 10. q. 6. Rebellius lib. 4. quest. 8. sect. 6. & alij.

3. Tertia opinio est aliorum, qui docent sponsalia dissolui solo Religionis ingressu, quoad utrumque. Sic Toletus lib. 7. cap. 26. Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 1. disp. 41. n. 1. & 5. cum aliis penes ipsam. Omnes istæ tres sententiæ sunt probabiles.

4. Notandum est hic obiter, regulariter, & absolute loquendo licitum esse Religionem ingredi post sponsalia etiam iuramento confirmata, dissoluentur enim iuxta supradictas opiniones. Nec facit contra cap. *commissum* 16. de spons. ut fuscè illud explicat Basilius Pontius de matrim. lib. 12. c. 10. n. 9. & 10.

RESOL. XXX.

An peccet, qui contraxit sponsalia, si suscipiat Ordines sacros?

Sup. hoc infra in Resol. 255. 156. & 257.